

OBSAH

	strana
1. ÚVOD	1
2. ÚLOHA VYUČOVÁNÍ VE VZDĚLÁNÍ A VÝCHOVĚ	4
Vyučování a výchova	4
Úloha vyučovacích předmětů ve výchově	5
Nerozhoduje množství poznatků	6
3. PSYCHOLOGICKÉ SLOŽKY VYUČOVACÍHO PROCESU	7
Samotný výklad učitele nestačí	7
Motivace ve výchově	7
Pozornost a úspěch ve vyučování	8
Vnímání, pozorování, pamatování	8
Myšlení	9
Význam představivosti ve vyučování	10
Osobnost posluchače a vyučování	11
4. MOTIVY LIDSKÉHO CHOVÁNÍ	12
Důležitým motivačním faktorem je osobní zaujetí učitele	12
Význam motivů v lidském životě	12
Výklad motivace lidského chování	13
Potřeby a motivace	15
Orientační chování v životě člověka	18
Bez překážek není plného života	19
Zájem o učení	19
5. UČENÍ A VYUČOVÁNÍ	21
Učení	21
Vyučování	22
Význam odměny a trestu ve vyučování	22
Učit se neznamena pouze hromadit vědomosti	24
Metodicky správné vyučování není jedinou zárukou úspěchu	25
Deduktivní nebo induktivní postup ve vyučování?	26

Rozsah pozornosti	58
Rozdělení pozornosti	59
Přepojování pozornosti	59
8. VNÍMÁNÍ A POZOROVÁNÍ	60
Způsob vnímání je projevem celé osobnosti člověka	60
Vnímání závisí také na zkušenosti a praktické činnosti člověka	61
Pozorování	62
Jak rozvíjet pozorovací vlastnosti člověka?	62
9. PAMATOVÁNÍ A MYŠLENÍ	64
Co je paměť?	64
Chvála bezděčného pamatování	65
Nežádejme od posluchačů, aby si ihned zapamatovali náš výklad!	67
Vlastnosti dobré paměti	67
Zapamatování musí být aktivním procesem	69
Mechanické memorování	69
Logické pamatování	70
Opakování je podmínkou učení	72
Vnímání není ještě poznání	75
Slovo a pojem	75
Vývoj pojmů	76
Pojmy si osvojujeme na základě myšlenkových operací.	77
Poznání souvislostí mezi jevy vyjadřujeme v soudech	80
Příčinné vztahy vyjadřujeme v úsudcích	82
Časová a příčinná následnost	82
Elementární příčinné poznání	83
Logické příčinné poznání	84
Indukce a dedukce ve vyučování	84

Učit spojovat osvojené vědomosti a dovednosti s praxí!	27
Proč se chceme seznámit se základními myšlenkami teorie učení?	28
Asociační teorie učení	28
Z procesu učení nelze vyloučit porozumění a vědomí člověka	31
Formulovat doslovně nebo vlastními slovy?	33
Kognitivní výklad učení	33
Co je „porozumění“?	35
Východiskem chování není jednotlivý podnět, ale situace	35
Rozdílný přístup k výkladu učení	36
Programované vyučování	36
Programování a výchova k tvořivému myšlení	38
Programované vyučování není universální didaktickou technikou	39
Programování a výchova	40
Programování učení přispívá významně ke zkvalitnění vyučování	40
Učit se v celcích nebo po částech?	41
Základní myšlenky marxistického přístupu k výkladu učení	42
Učení člověka se liší od učení zvířat	45
6. NADÁNÍ A SCHOPNOSTI	47
Pojetí inteligence	47
Testy inteligence	48
Vlohy a schopnosti	49
Je možno výchovou rozvíjet schopnosti?	51
7. POZORNOST	54
Příčiny nepozornosti	55
Chvála bezděčné pozornosti	56
Kolísání pozornosti je přirozeným jevem	57

10. FUNKCE NÁZORNOSTI VE VYUČOVÁNÍ	86
Předmětná názornost	86
Zobrazující názornost	86
I výklad učitele může být názorný	87
11. NÁVYKY A DOVEDNOSTI	88
Návyky	89
Dovednosti	89
12. ZÁVĚR	91
13. LITERATURA	93

Tato publikace je vydávána pro potřeby metodického studia
lektorů podnikové sféry v oblasti výuky ekonomiky a řízení.